

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000–105/1037- /2010. RP.

Előadó: dr. Oletics Zsolt r. alezredes

Telefon: 06 (1) 443-5674

Tárgy: alapvető jogot sértő

rendőri intézkedés

elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a **panaszos** által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 452/2010. (XI. 10.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a panasznak a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme tekintetében

helyt adok,

minden más vonatkozásban a panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése a) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos előadta, hogy 2010. július 4-én a Budapest XIV. kerületi 56-osok terén igazoltatták – melynek során teljes mértékben együttműködött a rendőrökkel –, majd állítása szerint minden indok nélkül előállították a Budapest, II. kerületi Gyorskocsi utcai objektumba. Az előállítás időpontja 12 óra 44 perc volt. Itt a ruházatát és csomagját átvizsgálták, orvosi vizsgálatnak vetették alá, majd megbilincseltek és elvezették a fogdába. A panaszos állítása szerint még itt sem tudta, hogy mi a „vád” ellene. 18 óra 15 perckor kapott élelmezési ellátást a panaszos, majd azt követően – bár az őt azt közölte vele, hogy „szerencsés” és elmehet – a szabálysértési előadóhoz kísérték. A panaszos elmondása szerint itt közölték vele először, hogy feloszlattott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel miatt folytatnak ellene eljárást és sújtották pénzbírsággal. A panaszos a szabálysértés elkövetését nem ismerte el, mert állítása szerint ő a Nemzet, Haza, Család Polgári Egyesület rendezvényén kívánt részt venni, amely szervezet 5 éve alakult és nem tiltotta be senki. A panaszbeadvány úgy fogalmaz, hogy kihallgatása „2010. 07. 04. 12 óra 44 perctől 2010. 07. 04. 20 óra 43 percig tartott elméletileg”. A szabálysértési előadó azonban újabb kihallgatást kezdett meg a panaszossal szemben annak ellenére, hogy a panaszosnak aláírt igazolása volt az előállítás időtartamáról, amelyen az előállítás végeként a 20 óra 43 perc szerepelt. A csomagját ismételtelen átvizsgálta egy r. főhadnagy és lefoglalt 9 db. kitöltetlen belépési nyilatkozatot, 9 db. kitöltetlen kilépési nyilatkozatot, 3 db. kitöltött belépési nyilatkozatot és egy köszönő oklevelet, mely a panaszos nevére volt kiállítva „Próba Csendőr” felirattal. A panaszos előadta, hogy az igazoláson szereplő 20 óra 43 perc helyett őt csak 22 óra 10 percet követően bocsátották el a rendőrségi objektumból, vagyis legalább 1 óra 27 perccel azután, ahogy az az igazoláson szerepel. A panaszos csatolta a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) Gazdaságvédelmi Főosztály Vagyonvédelmi és Korrupciós Osztály lefoglalás elrendeléséről szóló határozatát. Ebből kiderül, hogy a panaszos tulajdonát képező tárgyak lefoglalásának elrendelésére került sor a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 151. § (2) bekezdése alapján, figyelemmel a 151. § (1) bekezdésére. A határozatból az is megállapítható, hogy ismeretlen tettes ellen folyik nyomozás a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 121/A. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő egyesületi joggal visszaélés büntettének megalapozott gyanúja miatt. A határozaton az is szerepel, hogy a jegyzőkönyvet 2010. július 4-én 22 óra 10 perckor zárták le, amelyet a panaszos aláírt.

II.

A rendelkezésre álló rendőrségi iratok az alábbiakat rögzítik.

Budapest rendőrfőkapitánya a 01000/24831/2010. Ált. számú egyedi utasításával az Rtv. 30. §-ának (1) bekezdése, valamint (3) bekezdése alapján Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el, 2010. július 4-én 0 órától 2010. július 4-én 24 óráig terjedő időszakra.

Az egyedi utasítás tartalma szerint a feladat végrehajtásába beosztott rendőri állomány a fokozott ellenőrzés keretében figyelemmel kíséri a rendezvényre érkezőket, valamint a helyszíneken tartózkodókat, megakadályozza az esetleges jogsértések kialakulását. Ennek keretében szűrőpróbaszerű igazoltatások, ruházat-, csomag- és járműátvizsgálások végrehajtása került meghatározásra.

A fokozott ellenőrzés okaként az egyedi utasításban az került megjelölésre, hogy egy magánszemély a főváros V. kerületében található Erzsébet térre, valamint a Felvonulás tér – Andrásy út – Bajcsy-Zsilinszky út – Hajós utca útvonalra demonstráció megtartását jelentette be, mely rendezvényen – a rendőrség információi szerint – jelentős számú résztvevő

megjelenése volt várható. A demonstratív tömegrendezvény biztosítása, illetőleg a gyülekezési joggal élők és a járókelők biztonságának garantálása érdekében a főváros területén indokolt a személy- és gépjárműforgalom fokozott ellenőrzése.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés az ügy szempontjából az alábbi releváns információkat tartalmazza. A panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatták, az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése alapján személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálása került alkalmazásra, továbbá előállításra az Rtv. 33. §-a (2) bekezdésének b) pontjára tekintettel – bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítása – került sor.

A panaszossal szemben intézkedő r. törzsőrmester és r. őrmester 2010. július 4-én csapatszolgálati feladatot látott el Budapesten, a XIV. kerület területén. Az eligazítást végző r. százados meghatározta, hogy a fenti napon a Budapest, XIV. kerület, Felvonulási téren a bíróság által feloszlított Magyar Gárda nevű szervezet rendezvénye várható. Mivel a szervezetet a bíróság feloszlatta, ezért az általuk használt egyenruha viselése, illetve szervezett, csoportos alakzatban történő vonulásuk szabálysértésnek minősül, valamint fokozott ellenőrzés van elrendelve a rendezvény lehetséges területén.

2010. július 4-én 13 órakor érkezett a Felvonulási térre egy személygépkocsi, amelyben a panaszos és másik 3 társa tartózkodott. A négy személlyel szemben ruházat és csomag, illetve jármű átvizsgálást hajtottak végre, melynek során a gépjárműből egy 12 cm hosszúságú tör került elő. A kés az autóban ülő egy másik személy tulajdonát képezte. Tekintettel arra, hogy a négy fő azonos ruházatot viselt (terepszínű nadrág, fekete póló, fekete bakancs), továbbá velük egy időben további gépjárművek is érkeztek, amelyekben szintén velük megegyező ruházatú személyek tartózkodtak, ezért valószínűsíthető volt, hogy a feloszlított „Magyar Gárda” által szervezett rendezvényre érkeztek. Figyelemmel arra, hogy a többi gépjárműből az átvizsgálás során közbiztonságra különösen veszélyes eszközök kerültek elő (fegyver, ütés erejét növelő eszközök, kések), és mivel ezek tulajdonosait a helyszínen tisztázni nem sikerült, ezért az intézkedő rendőrök utasítást kaptak arra, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt állítsák elő a panaszost és társait a BRFK Gyorskocsi utcai objektumába. Ezt követően a panaszost 14 óra 35 perckor sérülés és panaszmentesen adták át a Gyorskocsi utcai fogdán.

A panaszos az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról és időtartamáról tájékoztatót, valamint igazolást kapott; az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet (a továbbiakban: Fogdaszabályzat) 2. § (8)–(9) bekezdései, valamint a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. pontja alapján megkapta.

Az előállítás időtartamát tartalmazó igazolás szerint a panaszos előállítása 2010. július 4-én 12 óra 44 perctől 20 óra 43 percig tartott.

A panaszos az alábbi – aláírásával megerősített – írásbeli nyilatkozatokat tette a feltett kérdésekre. A panaszos átvette a „Tájékoztató az előállított/elővezetett személy jogairól és kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről” és a „Tájékoztató a fogvatartottak részére jogorvoslati lehetőségeikről” elnevezésű dokumentumokat. Egészségügyi állapotából adódó különleges étkezési és egyéb igényei, illetőleg a vallásgyakorláshoz kapcsolódó különleges igényei nem voltak. Kijelentette, hogy nem dohányzik. Hozzá tartozó értesítését nem kérte. A panaszos az öt órát meghaladó fogvatartása esetére kérte a részére adható élelmiszert. A panaszos ezen és fenti nyilatkozatait 14 óra 40 perckor aláírta. A panaszos 18 óra 10 perckor egy darab 40 dkg-os konzervet és négy szelet kenyert átvett.

A panaszos 14 óra 15 perckor aláírásával ellátott dokumentumon úgy nyilatkozott, hogy a jogi képviselet igénybevételenek lehetőségével kapcsolatos tájékoztatást megkapta, melynek alapján kijelentette, hogy annak lehetőségével nem kíván élni.

A BRFK Közrendvédelmi Főosztály Őr- és Kísérőőr-szolgálati Osztály tájékoztatása szerint a panaszos – a befogadást megelőző orvosi vizsgálat után – 14 óra 40 perckor került elhelyezésre a BRFK Központi Fogda előállítójába, ahonnan 18 óra 47 perckor került elbocsátásra, amikor meghallgatásra kísérték az elszámoló alcsoporthoz. Az objektumból történő kilépéskor a panaszos szóvá tette, hogy az előállításról szóló igazoláson az elbocsátási idő rosszul szerepel. A kísérő őr ezzel kapcsolatosan úgy nyilatkozott, hogy az előállítás időtartama a valóságnak megfelelően szerepel az igazoláson, a további időben nevezett tanúként hallgatták ki.

A BRFK Rendészeti Szervek Igazgatásrendészeti Főosztály tájékoztatása, a panaszos meghallgatásáról készült jegyzőkönyv, valamint a szabálysértési határozat az alábbi releváns információkat tartalmazzák. A panaszost szabálysértés elkövetése miatt előállították a BRFK Gyorskocsi utcai fogdájába, majd ezt követően vele szemben ún. „azonnalos eljárás” keretében a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság szabálysértési hatósága eljárást indított. A panaszos meghallgatása után – amelyre 18 óra 59 perctől 19 óra 28 percig került sor –, a rendelkezésre álló adatok szerint a panaszost felosztatott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel miatt 20 000 Ft pénzbírsággal sújtották.

A rendőrség által a vizsgált helyszínen és időpontban készített videofelvételen látható, hogy az intézkedés megkezdésekor az egyik intézkedő rendőr a napszaknak megfelelő köszönés után hangosan, érthetően közölte a helyszínen tartózkodókkal nevét, szolgálati helyét és azt, hogy fokozott ellenőrzés került elrendelésre, amelyre tekintettel igazoltatásokat, csomag-, ruházat- és gépjárművizsgálásokat kívánnak végrehajtani a jelenlevő személyekkel szemben az intézkedő rendőrök.

Ezt követően elmondta, hogy az intézkedéssel szemben az ügyészségen, a rendőrségen a Teve utcában és a Panasztestületnél panasszal lehet élni, és amennyiben valakinek ilyen jellegű igénye van, az intézkedés végén keresse fel őt. Ezt követően hallható, hogy mindenkítől személyi igazolványt kért, amelyek átadását a jelen levő személyek a többi intézkedő rendőr felé megtették. Hallható, hogy egy r. százados ugyanezen tájékoztatást megismételte.

Ezt követően látható, hogy az intézkedő rendőrök végrehajtották az igazoltatásokat, adatrögzítéseket és az átvizsgálásokat. Az átvizsgálások során a gépjárművekből előkerültek többek között olyan eszközök, mint fegyver, gázálc, kés, boxer, egyen póló, csuklya, sisak. Ezekon túlmenően a jelenlevőknél voltak például a táborozáshoz szükséges kellékek, valamint a „Csendőrség Köszöntő Oklevele” több üres, illetve kitöltött példánya. Az intézkedés alá vont személyek ruházata katonai mintájú nadrág, fekete póló kitűzővel, valamint fekete bakancs volt. A felvételeken több személlyel szembeni intézkedés látható, azonban konkrétan a panaszos nem beazonosítható.

III.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az alábbi tényállást állapítottam meg a döntésem alapjául.

Budapest Rendőrfőkapitánya a 01000/24831/2010. Ált. számú egyedi utasításával a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 30. §-ának (1) bekezdése, valamint (3) bekezdése alapján Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el, 2010. július 4-én 0 órától 2010. július 4-én 24 óráig terjedő időszakra. Az

utasításban foglalt feladatok végrehajtására rendelt állomány tagjaként a panaszolt intézkedést végrehajtó rendőr 2010. július 4-én a Felvonulási téren teljesített szolgálatot. 2010. július 4-én 12.44 óra körüli időben a panaszost igazoltatta a rendőr, mert több társával jól felismerhető módon formaruházatot viselt. Az intézkedés során a rendőrt előjárója arra utasította, hogy a panaszost állítsa elő bűncselekmény gyanúja miatt. Az utasításnak megfelelően a panaszost előállították a BRFK II. kerületi Rendőrkapitányság Gyorskocsi utcai fogdájába. A panaszos részére átadták az előállítással kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről – így jogorvoslati jogáról – szóló tájékoztatót, az előállítás okáról tájékoztatták, továbbá az előállítás tartamáról részére igazolást állítottak ki. Az előállítás során a panaszos aláírásával megerősített nyilatkozatai szerint jogi képviselő igénybeveteléről lemondott, egészségügyi állapotából adódó különleges étkezési és egyéb igényei, illetőleg a vallásgyakorláshoz kapcsolódó különleges igényei nem voltak. Öt órát meghaladó fogvatartása esetére ételt kért. Kérését a fogvatartó rendőri szerv teljesítette. A nyilatkozat szerint nem kívánta hozzátartozóját értesíteni. A rendőri jelentés bűncselekmény gyanúját jelöli meg az előállítás okaként, azonban szabálysértési eljárást folytattak a panaszossal szemben az előállítás tartama alatt, melynek eredményeként szabálysértési jogi felelősségét megállapították. A panaszos 2010. július 4-én 12.44 órától 2010. július 4-én 20.43 óráig volt előállítva. Ezt követően ismeretlen személlyel szemben folytatott büntetőeljárásban tanúként hallgatták ki, illetve a ruházat és csomagátvizsgálás végrehajtása során nála talált bizonyítási eszközöket lefoglalták. Ez az eljárási cselekmény 2010. július 4-én 22.10 órakor ért véget.

A panaszost – a fokozott ellenőrzésre is tekintettel – jogszerűen igazoltatta a rendőr¹. A panaszos azon magatartása, hogy a külső szemlélő számára katonai jellegű formaruhának tűnő öltözetben jelent meg közterületen, jogalapot teremtett az előállításra, ezért jogszerűen döntött az illetékes rendőri vezető a panaszos előállítása mellett. Amint több határozatban is kifejtettem, az előállítás alapjául szolgáló, az intézkedéskor tapasztalható tényekre tekintettel dönt a rendőr az előállításról, ilyen esetekben az előállításhoz a törvényben megkövetelt szabálysértés, vagy bűncselekmény gyanúja nem éri, nem is érheti el a büntetőjogi, vagy szabálysértési jogi felelősség megállapításához szükséges megalapozottság szintjét. Azaz amennyiben az intézkedés során a rendőr számára komolyabb mérlegelés nélkül megállapítható, hogy az intézkedés alá vont személy magatartása a tapasztalt körülmények alapján a szabálysértés, vagy a bűncselekmény lehetőségét nyilvánvalóan felveti, ez kellő alapot szolgáltat az előállításra². Az előállítás jogszerűségét ezen esetekben később az sem teszi jogsértővé, ha az előállított személlyel szemben nem indul eljárás, vagy az eljárás során nem állapítják meg felelősségét szabálysértés, vagy bűncselekmény miatt.

Sérült azonban a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga abban a tekintetben, hogy a panaszost a rendőri jelentés tanúsága szerint bűncselekmény gyanújára hivatkozással állították elő, azonban az előállítás során kizárólag szabálysértési eljárási cselekményeket végeztek vele szemben, és ezek eredményeként szabálysértési jogi felelősségét állapították meg. A jelentés eme ellentmondását a parancsnoki ellenőrzés során sem orvosolták. Csak szabadon engedése után fogatosították a panaszossal – mint tanúval – szemben büntető

¹ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 30. § (1) bekezdése szerint a Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

² A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (2) bekezdés *b) és f)* pontok alapján a rendőr előállíthatja azt a személyt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható; aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

eljárásjogi kényszerintézkedést. Az elvégzett eljárási cselekményekre is tekintettel az előállítás időtartama jogszerűnek és arányosnak minősül.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A Panasztestület állásfoglalásában az előállítás tartamával kapcsolatosan tett egyes megállapításával a határozat III. részében foglalt indokok alapján nem értek egyet.

A Panasztestületnek az állásfoglalásában tett minden más megállapításával és az azokból levont következtetéseivel minden tekintetben egyetértek.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezet 54. § (1) és (2) bekezdése;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100.§ (1) bekezdés a) pontja valamint a (2) bekezdése, a 109. § (1) és (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 30. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdés *b)* és *f)* pontjai 92. § (1) és (2) bekezdései, a 93/ A § (7) és (9) bekezdései;

A jelen eljárásban hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, valamint a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Budapest, 2010. december „ „

**Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**